AGORA

ГОДИШЕН НАРАТИВЕН ИЗВЕШТАЈ 2025

АГОРА –
Центар за промовирање на граѓански вредности

ВОВЕД

Во текот на 2025 година, АГОРА – Центар за промоција на граѓански вредности продолжи со спроведување на активности во насока наисполнување на својата мисија насочена кон јакнење на граѓанското учество, промоција на демократските вредности и поддршка на родовата еднаквост на локално и национално ниво.

Организацијата активно работеше на развивање инклузивни иницијативи и политики кои го поттикнуваат одржливиот општествен развој и создаваат поддржувачка средина за сите граѓани. Годината беше обележана со проширување на партнерствата, развој и спроведување на нови иницијативи и засилена присутност во јавниот простор преку истражувачки и застапувачки активности.

ПРОФИЛ НА ОРГАНИЗАЦИЈАТА

АГОРА – Центар за промоција на граѓански вредности е граѓанска организација основана во 2001 година, а пререгистрирана во 2015 година со цел проширување на мисијата и програмската дејност.

Визијата на здружението е напредок на луѓето и заедниците заснован на родова еднаквост, економски просперитет и демократски принципи. Неговата мисија е јакнење на капацитетите на сите општествени чинители и промовирање партиципативни и одржливи процеси кои ќе доведат до развој на заедниците.

Стратешки цели на Агора се:

- Принципот на родовата еднаквост е прифатен и практикуван на локално ниво,
- Подобрена клима за започнување на бизниси кај млади и жени,
- Ефективно, ефикасно, транспарентно и отчетно работење на општините,
- Просперитетни и економски развиени локални заедници,
- Агора е активна членка на релевантни национални и регионални меѓународни мрежи,
- Приходите во организацијата се обезбедуваат од повеќе различни донатори.

Своите цели здружението ги остварува преку утврдена Програма за работа, односно преку следните активности:

- Спроведување анализи и мониторинг на релевантните политики,
- Зајакнување на локалните чинители за активно учество во донесувањето одлуки,
- Застапување за донесување соодветни мерки и политики на локално ниво,
- Јакнење на свеста на сите засегнати страни и на јавноста,
- Зголемување на знаењето и вештините кај своите целни групи
- Вмрежување и поврзување на чинителите, вклучително соработка со други организации и институции,
- Подготовка на проектни апликации со цел обезбедување доволно фондови за остварување на планираните цели.

Во согласност со својата мисија и експертиза, АГОРА ги развива своите програми во следниве тематски области:

Родова еднаквост

- Зајакнување на жените и нивните организации
- Поддршка на родово одговорни политики и буџетирање
- Кампањи и активности за подигнување јавна свест

Младинско претприемништво и вработување

- Обуки, менторство и поддршка за младински бизниси
- Грантови за бизнис идеи
- Поттикнување на социјално и економско вклучување на младите

Демократско управување и локален развој

- Поддршка на општините во транспарентност и отчетност
- Промоција на партиципативни методи на одлучување
- Мониторинг, анализи и застапување во областа на јавни политики

Медиумска транспарентност и информирано граѓанство

- Мониторинг на медиумски реформи
- Истражувачки написи, анализи и јавни кампањи
- Подигнување на медиумската писменост

АГОРА работи со широк круг актери, а основни **целни групи** се: жени и девојки, вклучувајќи од ранливи групи, млади луѓе, локални граѓански организации, општини и јавни институции, бизнис сектор, медиумски професионалци и мрежи, локални заедници и пошироката јавност.

Работата на АГОРА се реализира преку извршна канцеларија, која во тековната година вклучи четири ангажирани лица со програмски, административни и финансиски задачи, под раководство на претседателката на организацијата. Има своја веб страница: https://agora.org.mk/ и Facebook страница: https://www.facebook.com/agora.org.mk

НАЈЗНАЧАЈНИ ПОСТИГНУВАЊА

1. Поддршка на циркуларната економија и подобрени еколошки политики

АГОРА, во партнерство со две граѓански организации (Фондација за развој на локалната заедница - Штип (ФРЛЗ) како носител на проектот и здружението Конект) во март 2025 година започна со имплементација на две и пол годишен проект ко-финансиран од ЕУ, насочен кон поттикнување меѓусекторски дијалог во областа на циркуларната економија и управувањето со отпад. Поспецифично, целта на проектот „Еко дијалог кон ЕУ - Поттикнување на еколошки промени преку инклузивно застапување за политики“, е да се промовира меѓусекторски дијалог и соработка за циркуларна економија и управување со отпад, да се зајакне граѓанското општество за застапување за политики, и да се подобри учеството на засегнатите страни во креирањето и спроведувањето на еколошки политики.

Воведниот настан со кој проектот беше претставен пред клучните чинители и јавноста се одржа во јуни 2025 година. Во присуство на над 40 претставници од граѓанскиот сектор,

Претседателката на Агора говори за родовата перспектива во политиките за животната средина

бизнисот и владините институции, се дискутираше за политиките за циркуларна економија и одржливо управување со отпад и формално беше означен почетокот на проектот. Воедно, настанот се осврна и на родовите аспекти во управувањето со текстилниот отпадот имајчи предвид дека текстилното производство е еден од најслабо платените и најтрудоинтензивни сектори што е доминиран од жени и кој воедно продуцира огромно количество текстилен отпад.

Во рамките на проектот Агора спроведе истражување за подготвеноста на Северна Македонија за транзиција кон зелена економија преку анализа на состојбата со текстилниот отпад, идентификување на главните предизвици, добрите практики и можности за рециклирање и повторна употреба, како и развивање на препораки за унапредување на политиките и практиките за управување со отпад. Анализата дава особен фокус на обврските од Законот за управување со посебни текови на отпад и Законот за проширена одговорност на производителите и се однесува посебно на сите чинители во синџирот на текстилниот отпад. Анализата беше финализирана во декември 2025 и објавена на њеб страницата на Агора (https://agora.org.mk/wp-content/uploads/2025/12/Analiza-tekstilen-final-1.pdf). Воедно, беше подготвен и Апстракт од анализата, кој дава сумиран увид во главните наоди и препораки од анализата. Апстрактот е достапен исто така на веб страницата на Агора (https://agora.org.mk/wp-content/uploads/2025/12/Апстракт_Анализа.pdf)

Покрај Анализата, Агора подготви и Водич за Законот за управување со дополнителни текови на отапд, којшто ќе биде објавен на почетокот на 2026 година.

Дополнително, Агора ги поддржа активностите спроведувани од партнерските организации. Беше дел од обуката „Бизнис сектор во зелена транзиција“ на кој претставници од бизнис секторот дискутираа како бизнисот може да стане двигател на одржливи промени. Исто така, се вклучи во промотивните активности на кампањата „Еко еволуција: Од отпад до иднина“, а беше присутна и на Енерго-технома 2025 каде што се

одржа панел-дискусијата посветена на управување со отпад и циркуларна економија со присуство на тимот на проектот.

Преку организирани консултативни средби, мапирање чинители, истражувања и иницијални активности за градење капацитети, организацијата воспостави важни основи за долгорочна соработка меѓу граѓанскиот, јавниот и бизнис секторот.

2. Истражување за отпочнување кампања за (пери)менопауза

Во 2025 година, АГОРА подготови концепт на кампања за менопауза и спроведе истражување за предизвиците, потребите и искуствата на жените во периодот на (пери)менопауза со цел да се соберат релевантни информации врз основа на коишто ќе се креира кампања за подигнување на јавната свест, намалување на стигмата и отворање простор за разговор за женското здравје. Акцентот е ставен на потребата жените да добијат релевантни информации и охрабрување – од здравствени установи, работодавачи и поширокаата заедница.

Истражувањето беше спроведено во периодот јули – октомври 2025 година преку онлајн анкета достапна на Фејсбук страницата на АГОРА. Анкетата дополнително беше споделена на Фејсбук и ЛинкдИн профилите на партнерската организација Консалтинг за стратешки развој, како и на инстаграм профилот #alarmzasvest, по пројавен интерес за соработка од фармацевтската компанија „Бионика“.

По собирање на доволен број одговори (анкетниот прашалник беше пополент од 398 жени), беше подготвен извештај со клучни наоди, заклучоци и препораки за положбата и потребите на жените во менопауза.

Во план е на во текот на 2026 година да се спроведе кампањата за менопауза со организирање на јавни дебати со стручни медицински лица, како и креирање на ангажирачка содржина комбинирана од текстуални постови, графикони и видеа пред се на социјални медиуми. За оваа цел во план е и на почетокот на 2026 година да се воспостави и формално партнерство со компанијата „Бионика“ со цел поддршка за јавни дебати со стручни лекари во областа. Воедно, во план е и прибирање на дополнителни средства за реализација на кампањата.

Со оваа иницијатива организацијата ја продолжи својата посветеност на унапредување на родовата еднаквост и подобрување на пристапот до релевантни информации и обезбедување на поддршка за жените.

3. Партнерства и соработка

АГОРА во 2025 година значително го прошири својот партнерски круг преку воспоставување и зајакнување соработки со граѓански организации, бизнис секторот и јавни институции.

Со цел спроведување на проектот „Еко Дијалог кон ЕУ“ беше потпишан Меморандум за соработка со граѓанската организација „Фондација за развој на локалната заедница - Штип“ (ФРЛЗ) и со здружението Конект.

По барање на фармацевтската компанија „Бионика“ беше иницирана соработка за споделување на информации, знаење и ресурси за потребите и предизвиците на жените во менопауза и беше договорено и формализирање на соработката во 2026 година.

Овие партнерства придонесоа кон подобра координација, размена на ресурси и создавање одржливи модели на заедничко делување, што резултираше и се олчекува и понатаму да резултира со повисока видливост и поголемо влијание во локалните заедници.

ВИДЛИВОСТ И КОМУНИКАЦИЈА

Организацијата ја зајакна својата комуникациска присутност преку ажурирање на содржините на својата веб страница, како и преку редовно објавување на содржини на својата страница на социјалната мрежа Facebook. Сите содржини се објавуваа сосласно правилата за видливот на донсторот (ЕУ). Воедно, се иницираше и отвори страница на социјалната мрежа Instagram, која што се планира да биде заживеана во 2026 година.

Анкетата за менопауза покажа огромна потреба кај жените од пристап до релевантни информации, психолошка поддршка и промовирање на отворени разговори за менопаузата во семејниот и работниот контекст, како и во јавниот дискурс. Несомнена е потребата од структурирани здравствени протоколи, рана едукација на жените и системски промени кои ги земаат предвид здравствените, економски и социјални политики.

Може да се заклучи дека најголем интерес порасна интересот за темите поврзани со женското здравје и одржливите еколошки политики, а АГОРА ја засили својата препознаеност како релевантен чинител во овие области.

ВНАТРЕШЕН РАЗВОЈ

Во текот на годината, тимот на АГОРА вложи во подобрување на внатрешните процеси, планирање и надградба на стратешките пристапи во работењето. Организацијата работеше на развивање на системи за мониторинг и евалуација, внатрешна координација и подобрување на оперативната ефикасност, вклучително подготовка на внатрешни политики и процедури и ажурирање на содржините на веб страницата како на македонски, така и на англиски јазик. Трите политики коишто бе аразвиени во текот на годината – Политика за антикорупција, Политика за родова еднаквост и Политика за еколошка одговорност, беа објавени на веб страницата како дел од принципите на организацијата за јавност и транспарентност.

ПРЕДИЗВИЦИ, НАУЧЕНИ ЛЕКЦИИ И ПЛАНОВИ ЗА НАРЕДНАТА ГОДИНА

Главни предизвици во текот на годината беа ограничените финансиски ресурси, потребата од поголема меѓусекторска координација и од јакнење на свеста за јавен дијалог на

значајни теми како што се циркуларната економија и женското здравје. Преку адаптивен пристап, тимот на АГОРА успеа да развие модели за ефективна соработка, транспарентна комуникација и инклузивно вклучување на засегнатите страни.

Во текот на 2026 година, АГОРА ќе се фокусира на:

- понатамошно унапредување на активностите за циркуларна економија и здрава животна средина, 6
- спроведување јавна кампања за менопауза базирана на спроведеното истражување,
- проширување на иницијативите за зголемување на учеството на жените во политиката,
- поддршка на вклученоста на младите во процесите на одлучување и развој на лидерски вештини,
- ефективно, ефикасно, транспарентно и отчетно работење на општините,
- зајакнување на партнерствата и развивање нови иницијативи за граѓанско учество,
- продолжено вложување во организациско зајакнување и институционален развој.

АГОРА останува посветена на својата мисија за зајакнување на граѓанскиот сектор и поттикнување на инклузивни и демократски општества.